

Mendelova univerzita v Brně
Ústav lesnické a dřevařské ekonomiky a politiky

Daňová soustava

Daň

- Daň je povinná zákonem určená platba do veřejného rozpočtu, která se vyznačuje neúčelovostí a neekvivalentností, tzn. ukládá se jako jednostranná povinnost bez nároku plátce na plnění ze strany státu.

Daň

Daň je platbou:

- nedobrovolnou, povinnou, vynutitelnou – placení je nařízeno zákonem
- nenávratnou – nelze požadovat vrácení zaplacené daně
- neekvivalentní – neexistuje nárok na adekvátní plnění
- neúčelovou – podíl jednotlivého poplatníka nelze definovat
- ve prospěch veřejného rozpočtu
- obvykle opakovanou

Správa daní

Zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků

Zákon upravuje správu daní, odvodů, záloh na tyto příjmy a odvodů za porušení rozpočtové kázně, které jsou příjmem:

- státního rozpočtu, státních finančních aktiv nebo rezervních fondů
- rozpočtů
- státních fondů nebo Národního fondu

Správa daní

Správou daní se rozumí právo činit opatření potřebná ke správnému a úplnému zjištění, stanovení a splnění daňových povinností, zejména právo vyhledávat daňové subjekty, daně vyměřit, vybrat, vyúčtovat, vymáhat nebo kontrolovat podle tohoto zákona jejich splnění ve stanovené výši a době.

Související právní předpisy

- Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád. Tento zákon upravuje postup správců daní, práva a povinnosti daňových subjektů a třetích osob, které jim vznikají při správě daní.
- Zákon České národní rady č. 531/1990 Sb., o územních finančních úřadech.

Základní pojmy

- Daňový subjekt – poplatník, plátce daně a právní nástupce fyzické či právnické osoby, která je jako daňový subjekt vymezena zákonem.
- Poplatník – osoba, která nese bezprostředně daňové břemeno. Poplatníkovi daň bezprostředně snižuje jeho disponibilní prostředky.
- Plátce – osoba, která daň odvádí do veřejného rozpočtu.

Registrační povinnost

- V okamžiku, kdy fyzická osoba obdrží oprávnění k provozování podnikatelské činnosti nebo začne provozovat jinou samostatnou výdělečnou činnost, je povinna do 30 dnů podat přihlášku k registraci u místně příslušného správce daně (finančního úřadu).

Místní příslušnost

- Místní příslušnost správce daně, není-li stanoveno jinak v zákoně, se řídí u **právníké osoby místem jejího sídla** v ČR a u **fyzické osoby bydlištěm** v ČR, jinak místem, kde se převážně zdržuje, tj. v němž pobývá nejvíce dnů v roce. Pro účely zákona se rozumí bydlištěm fyzické osoby místo trvalého pobytu.

Registrační povinnost

Předmětem registrace u podnikatelských subjektů jsou především tyto daně:

- daň z příjmů fyzických osob
- daň z příjmů právnických osob
- daň z příjmů fyzických osob vybírána srážkou
- daň silniční
- daň z nemovitostí
- daň z přidané hodnoty
- spotřební daně

Registrační povinnost

- Příslušný správce daně zaregistrovanému daňovému subjektu přidělí **daňové identifikační číslo (DIČ)** a vydá mu osvědčení o provedené registraci.
- **Daňové přiznání** k jednotlivým druhům daní se podává na tiskopise vydaném Ministerstvem financí ČR místně příslušnému správci daně.

Rozdělení daní

- Základním **tříděním daní** je jejich rozdělení na daně **přímé** a daně **nepřímé**, a to podle jejich vazby na důchod (majetek) jejich nositele.
- **Daně přímé** se přímo váží na důchod (majetek) poplatníka.
- **Daně nepřímé** nedopadají na jejich nositele přímo formou daní, ale nepřímo – jsou zahrnuty v ceně zboží a služeb, které hradí. Subjekt, který nepřímé daně odvádí (plátce) není totožný se subjektem, který je nese (tzv. poplatníkem).

Důchodové daně

Důchodové daně (daně z příjmu) jsou stanoveny na základě příjmů (důchodů) jednotlivých poplatníků (daň z příjmu fyzických osob, daň z příjmu právnických osob).

Daň z příjmu fyzických osob

- Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů.
- Příjem – peněžní i nepeněžní příjem dosažený i směnou.
- Zdaňovacím obdobím je kalendářní rok.
- Poplatníky **daně z příjmů fyzických osob** jsou fyzické osoby (tzv. rezidenti či nerezidenti).
- **Rezidenti** jsou poplatníci, kteří mají na území České republiky bydliště nebo se zde obvykle zdržují (alespoň 183 dní v roce). Jejich daňová povinnost se vztahuje jak na příjmy plynoucí ze zdrojů na území ČR, tak i na příjmy plynoucí ze zdrojů v zahraničí.
- **Nerezidenti** mají daňovou povinnost, která se vztahuje jen na příjmy plynoucí ze zdrojů na území ČR.
- Daňové přiznání – do 1. 4. (1. 7.). – dle daňového řádu

Daň z příjmu fyzických osob

Předmětem daně z příjmů fyzických osob jsou:

- příjmy ze závislé činnosti a funkčních požitků (§ 6),
- příjmy z podnikání a jiné samostatné výdělečné činnosti (§ 7),
- příjmy z kapitálového majetku (§ 8),
- příjmy z pronájmu (§ 9),
- ostatní příjmy (§ 10).

Daň z příjmu fyzických osob

Osvobození od daně (§ 4):

- příjmy z prodeje rodinného domu nebo bytu, pokud jsme v něm bydleli déle než 2 roky, příjmy z prodeje rodinného domu nebo bytu, pokud jsme v něm bydleli méně než 2 roky a získané prostředky použijeme na koupi nového,
- příjmy z prodeje nemovitostí, bytů nebo nebytových prostor, přesáhne-li doba mezi nabytím a prodejem dobu 5 let,
- dům nebo byt nesmí být v obchodním majetku prodávajícího,
- příjmy z prodeje movitých věcí. U motorových vozidel a lodí však musí být doba mezi jejich nabytím a prodejem delší než 1 rok. Neplatí na movité věci v obchodním majetku.
- cena z veřejné soutěže nebo reklamní soutěže. Zcela osvobozeno, pokud ji dáme na charitu,
- příjmy z příležitostných činností nebo z příležitostného pronájmu movitých věcí, pokud jejich úhrn za zdaňovací období nepřesáhne částku 20 000 Kč apod.

Daň z příjmu fyzických osob

Základ daně a daňová ztráta:

- základ daně je částka, o kterou příjmy plynoucí poplatníkovi ve zdaňovacím období přesahují výdaje prokazatelně vynaložené na jejich dosažení, zajištění a udržení,
- pokud výdaje přesáhnou příjmy, je rozdíl ztrátou,
- příjmy a výdaje se vedou: v účetnictví, daňové evidenci nebo v záznamech o příjmech a výdajích,
- do základu se nezahrnují příjmy osvobozené od daně.

Výpočet daně:

- daň se vypočte ze základu daně sníženého o nezdánitelnou část základu daně a o odčitatelné položky od základu daně zaokrouhleného na celá sta Kč dolů,
- sazba daně pro rok 2011 činí 15 %.

Daň z příjmu fyzických osob

Slevy na dani (§ 35ba)

- sleva na poplatníka,
- sleva na manželku/manžela (žijí-li manželé ve společné domácnosti, příjem manželky/manžela nesmí přesáhnout v úhrnu určitou částku),
- sleva na dani pro osobu v částečném invalidním důchodu,
- sleva na osobu, která pobírá plný invalidní důchod,
- sleva na držitele průkazu ZTP/P,
- sleva pro poplatníka, který se soustavně připravuje na budoucí povolání.

Daňové zvýhodnění, daňový bonus (min. 50 Kč/měs., max. 4 350 Kč/měs.)

Příjmy ze závislé činnosti a funkční požitky (§ 6)

Příjmy ze závislé činnosti jsou:

- příjmy pracovněprávního, služebního nebo členského poměru, v nichž poplatník při výkonu práce pro plátce příjmu je povinen dbát příkazu plátce,
- příjmy za práci členů družstev, společníků a jednatelů spol. s r. o. a komanditistů k. s.,
- odměny členů statutárních orgánů a dalších orgánů právnických osob.

Příjmy ze závislé činnosti a funkční požitky (§ 6)

Funkčními požitky jsou:

- funkční platy členů vlády, poslanců a senátorů Parlamentu ČR a poslanců Evropského parlamentu, zvolených na území ČR,
- odměny za výkon funkce v orgánech obcí, v jiných orgánech územní samosprávy, státních orgánech, občanských a zájmových sdruženích, komorách a v jiných orgánech a institucích.

Příjmy ze závislé činnosti a funkční požitky (§ 6)

Poplatník s příjmy ze závislé činnosti a funkčních požitků je označen jako „zaměstnanec“, plátce daně z příjmu jako „zaměstnavatel“.

Poskytne-li zaměstnavatel zaměstnanci bezplatně motorové vozidlo k používání pro služební i soukromé účely, považuje se za příjem zaměstnance částka ve výši 1 % vstupní ceny vozidla za každý kalendářní měsíc poskytnutí vozidla.

Příjmy ze závislé činnosti a funkční požitky (§ 6)

Od daně jsou osvobozeny:

- částky vynaložené zaměstnavatelem na doškolování zaměstnanců, které souvisí s jeho podnikáním,
- hodnota stravování poskytovaného jako nepeněžní plnění zaměstnavatelem zaměstnancům ke spotřebě na pracovišti nebo v rámci závodního stravování zajišťovaného prostřednictvím jiných subjektů,
- hodnota nealkoholických nápojů poskytovaných jako nepeněžní plnění zaměstnavatelem zaměstnancům ke spotřebě na pracovišti,
- nepeněžní plnění poskytované zaměstnavatelem zaměstnancům z fondu kult. a sociál. potřeb, ze sociál. fondu ve formě možnosti používat rekreační, zdravotnické a vzdělávací zařízení, tělovýchovná a sportovní zařízení nebo ve formě příspěvku na kulturní potřeby a sportovní akce apod.

Příjmy z podnikání a jiné SVČ (§ 7)

Příjmy z podnikání jsou:

- příjmy ze zemědělské výroby, lesního a vodního hospodářství,
- příjmy ze živností,
- příjmy z jiného podnikání podle zvláštních předpisů,
- podíly společníků v. o. s. a komplementářů k. s. na zisku,
- příjmy z pronájmu obchodního majetku.

Daň stanovena paušální částkou (§ 7a)

- správce daně může stanovit na žádost poplatníka daň paušální částkou,
- výhoda spočívá v tom, že poplatník nepodává daňové přiznání, nemusí vést žádnou složitou evidenci a nemusí se obávat prokazování výdajů správci daně
- v žádosti o stanovení daně paušální částkou uvede poplatník předpokládané příjmy a výdaje, vyčíslí nezdanitelné části základu daně a slevy na dani
- pro stanovení daně paušální částkou musí splnit zákonem stanovené podmínky

Daňová evidence (§ 7b)

Daňová evidence zajišťuje zjištění základu daně z příjmů a obsahuje údaje o:

- příjmech a výdajích (v členění potřebném pro zjištění základu daně),
- majetku a závazcích.

Zjištění skutečného stavu zásob, hmotného majetku, pohledávek a závazků provede poplatník k poslednímu dni zdaňovacího období.

Poplatník je povinen uchovávat daňovou evidenci za všechna zdaňovací období, pro která neskončila lhůta pro vyměření daně stanovené tímto zákonem nebo zvláštním právním předpisem.

Příjmy z kapitálového majetku (§ 8)

Příjmy z kapitálového majetku jsou:

- podíly na zisku (dividendy) akciové společnosti, na společnosti s ručením omezeným a komanditní společnosti,
- podíly na zisku z členství v družstvu a dále úroky a jiné výnosy z držby cenných papírů,
- úroky, výhry a jiné výnosy z vkladů na vkladních knížkách, úroky z peněžních prostředků na vkladovém účtu,
- dávky penzijního pojištění se státním příspěvkem,
- úrokové a jiné výnosy z poskytnutých úvěrů a půjček aj.

Příjmy z pronájmu (§ 9)

Příjmy z pronájmu jsou:

- příjmy z pronájmu nemovitostí (jejich částí) nebo bytů (jejich částí),
- příjmy z pronájmu movitých věcí.

Ostatní příjmy (§ 10)

Ostatní příjmy, při kterých dochází ke zvýšení majetku, pokud nejde o příjmy podle § 6 až 9, jsou:

- příjmy z příležitostných činností nebo z příležitostného pronájmu movitých věcí,
- příjmy z převodu vlastní nemovitosti, bytu nebo nebytového prostoru,
- přijaté výživné a důchody,
- výhry v loteriích, sázkách a jiných podobných hrách a reklamní výhry,
- ceny z veřejných a sportovních soutěží.

Příklad

- **Vypočtete daň z příjmu fyzické osoby:**
poplatník daně z příjmu je ženatý, má 2 děti.
Základ daně z příjmu za rok 2011 u něj činil
180 000 Kč (součet hrubých mezd od
zaměstnavatele za zdaňovací období).

Řešení

Výpočet	Částka (v Kč)
Příjmy ze závislé činnosti	180 000
- sociální pojištění (zaměstnanec) – 6,5 %	11 700
- zdravotní pojištění (zaměstnanec) – 4,5 %	8 100
- daň po slevě	0
+ daňový bonus	10 668
Čistá roční mzda	170 868

Řešení

- Daň po slevě se vypočítá ze superhrubé mzdy.
- Superhrubá mzda se vypočítá jako hrubá mzda plus náklady zaměstnavatele.
- Náklady zaměstnavatele představují sociální pojištění (25 % z HM) a zdravotní pojištění (9 % z HM), které musí odvést zaměstnavatel (České správě sociálního zabezpečení a zdravotní pojišťovně) z příjmu každého zaměstnance.

Řešení

Výpočet	Částka (v Kč)
Superhrubá mzda	241 200
daň (15 % ze SHM)	36 180
- sleva na dani (na poplatníka)	23 640
daň po slevě	12 540
- daňové zvýhodnění na 2 děti (2 x 11 604)	23 208
Daňový bonus	10 668

Účtování

- Daň z příjmů FO zúčtovává (v průběhu účetního období zálohově) účetní jednotka za poplatníky, tj. zaměstnance, popř. družstevníky a pracující společníky.
- Tato daň není přímo součástí nákladů účetní jednotky, ale sráží se poplatníkům z jejich hrubé mzdy ze závislé činnosti či z podílu na zisku, které mají charakter odměny ze závislé činnosti.
- Podobným způsobem se účtuje i **srážková daň**, kterou je povinna účetní jednotka uhradit za poplatníka (např. zahraniční dodavatele z faktur za služby, které podléhají srážkové dani, nebo z podílů na zisku společníků, z dividend akcionářů apod.)

Účtování

Účtování:

- srážka daně: 331, 36x, 321 / 342
- odvod sražené daně: 342 / 221
- úhrada čisté mzdy zaměstnancům: 331, 36x, 321 / 221

342 – Ostatní přímé daně

331 – Zaměstnanci

36x – Závazky ke společníkům, k účastníkům sdružení a ke členům družstva

321 – Závazky z obchodních vztahů

221 – Bankovní účty

Daň z příjmu právnických osob

- Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů
- Zdaňovací období:
 - kalendářní rok,
 - hospodářský rok,
 - období od rozhodného dne fúze nebo převodu jmění na společníka anebo rozdělení obchodní společnosti nebo družstva do konce kalendářního nebo hospodářského roku,
 - účetní období, pokud je toto účetní období delší, než nepřetržitě po sobě jdoucích dvanáct měsíců.
- Poplatníky daně z příjmů jsou osoby, které nejsou fyzickými osobami.

Daň z příjmu právnických osob

- Předmět daně: všeobecně lze říct, že předmětem daně jsou příjmy (výnosy) z veškeré činnosti a z nakládání s veškerým majetkem.
- Daňové přiznání – do 3 měsíců (6 měsíců) po skončení zdaňovacího období.

Daň z příjmu právnických osob

- osvobození od daně (§ 19) – členské příspěvky podle stanov, příjmy z provozu malých vodních elektráren do výkonu 1 MW aj.
- položky snižující základ daně (§ 20) – např. dary
- položky odčitatelné od základu daně (§ 34) – daňová ztráta, vyměřená v předchozích obdobích
- základem daně je buď výsledek hospodaření nebo rozdíl mezi příjmy a výdaji

Daň z příjmu právnických osob

- Sazba daně: 19 % (2011)
- Výpočet daně: daň se vypočítá z upraveného základu sníženého o položky odčitatelné od základu daně a položky snižující základ daně, který se zaokrouhluje na celé tisícičkoruny dolů
- Sazba daně činí 5 % u investičních, podílových a penzijních fondů.
- Sazba 15 % se vztahuje na samostatný základ daně podle § 20b zákona.
- Vypočtenou daň lze snížit o slevy na dani.

Daň z příjmu právnických osob

Slevy na dani:

- 18 000 Kč na každého zaměstnance se zdravotním postižením
- 60 000 Kč na každého zaměstnance s těžším zdravotním postižením
- polovinu daně vypočtené ze základu daně, pokud zaměstnává nejméně 25 zaměstnanců, u nichž podíl zaměstnanců se zdravotním postižením činí více než 50 %

Účtování

- Účet 341 – Daň z příjmů
- Účetní jednotka platí obvykle zálohy na daň z příjmu podle výše daň. povinnosti v předchozím roce a to buď čtvrtletně nebo měsíčně.
- Účet 341 může mít v roční účetní závěrce jak pasivní zůstatek (nedoplatek na dani), tak i aktivní zůstatek (přeplatek na zálohách).
- Vyrovnání nedoplatku nebo přeplatku je účetní operací následujícího účetního období.
- Případný přeplatek se může účetní jednotce po dohodě se správcem daně započítat do zálohy v dalším daňovém období, případně ho i započítat na nedoplatek na jiné dani.

Účtování

Účtování:

- Daňový závazek z běžné činnosti 591 / 341
- Daňová pohledávka z běžné činnosti 341 / 591
- Daňový závazek z mimořádné činnosti 593 / 341
- Daňová pohledávka z mimořádné činnosti 341 / 593
- Odvod daně (popř. záloh) 341 / 221

Majetkové daně

- Majetkové daně jsou stanoveny na základě držby, tj. vlastnictví nebo užívání majetku (daň z nemovitostí, daň z převodu nemovitostí, silniční daň, daň dědická a darovací).

Daň z nemovitostí

- Zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí
- Zdaňovacím obdobím je kalendářní rok.
- Odváděna do obecních rozpočtů (měst, obcí).
- Vztahuje se na vlastnický nebo užívatelský vztah k nemovitosti, zahrnuje se do nákladů.
- **Daň z pozemků**
- **Daň ze staveb**

Daň z nemovitostí

- Daňové přiznání se podává do 1. 2. následujícího roku. V případě, že přiznání bylo podáno v letech minulých a nedošlo od té doby k žádné změně, pak se přiznání nepodává.
- Daňové přiznání se podává finančnímu úřadu v místě, kde se nachází nemovitost.
- Daň je splatná ve čtyřech stejných splátkách, přesáhla-li částku 1 000 Kč, v opačném případě se musí zaplatit nejpozději do 1. 6. zdaňovacího období.

Daň z pozemků

Daň z pozemků zahrnuje veškeré pozemky kromě zastavěných. Jedná se o:

- ornou půdu,
- chmelnice, vinice, zahrady, ovocné sady,
- trvalé porosty, rybníky,
- stavební a ostatní pozemky.

Daň z pozemků

- Předmětem daně jsou pozemky, které se nacházejí na území České republiky a jsou uvedené v katastru nemovitostí.
- Poplatníkem daně se stává vlastník pozemku. V případě, že vlastník pozemku není znám, stává se poplatníkem uživatel.

Daň z pozemků

Základ daně:

- U pozemků, na kterých se rozkládá orná půda, chmelnice, vinice, zahrada, ovocný sad a trvalý travní porost, se zjistí cena půdy násobením celkové výměry pozemku (údaj musí být v m²) průměrnou cenou půdy.
- Jedná-li se o hospodářské lesy a rybníky s intenzivním průmyslovým chovem ryb, pak se zjistí cena pozemku vynásobením celkové výměry pozemku částkou 3,80 Kč.
- Základ daně u ostatních pozemků je skutečná výměra v m² zjištěná k 1. lednu zdaňovacího období.

Osvobození od daně (§ 4)

Daň z pozemků

Sazba daně % ze ZD:

- a) orná půda, chmelnice, vinice, zahrady, ovocné sady: 0,75 %
- b) TTP, hospodářské lesy, rybníky: 0,25 %

Sazba daně Kč na 1 m²:

- a) zastavěné plochy a nádvoří: 0,20 Kč
- b) stavební pozemky: 2,00 Kč
- c) ostatní plochy: 0,20 Kč

Základní sazba daně se násobí koeficientem podle počtu obyvatel (např. koef. 2 v obcích s počtem obyvatel 10 – 25 tis).

Obecně závaznou vyhláškou může obec stanovit ještě tzv. místní koeficient (2, 3, 4, 5).

Daň z pozemků

- Koeficient podle počtu obyvatel:

Koeficient	Počet obyvatel v obcích
1,0	do 1 000 obyvatel
1,4	nad 1 000 do 6 000 obyvatel
1,6	nad 6 000 do 10 000 obyvatel
2,0	nad 10 000 do 25 000 obyvatel
2,5	nad 25 000 do 50 000 obyvatel
3,5	nad 50 000 obyvatel a ve Františkových Lázních, Luhačovicích, Mariánských Lázních a Poděbradech
4,5	v Praze

Daň ze staveb

- Předmětem daně jsou stavby umístěné na území ČR a bylo na ně vydáno kolaudační rozhodnutí, nebo stavby užívané před vydáním kolaudačního rozhodnutí.
- Poplatníkem daně se stávají vlastníci staveb, bytu nebo samostatného nebytového prostoru.
- Od roku 2011 mohou podávat daňové přiznání i spoluvlastníci za svoji část.
- Osvobození od daně (§ 9).

Daň ze staveb

Základ daně:

- Do základu daně se započítává výměra půdorysu nadzemní části stavby v m².
- U bytů či samostatného prostoru se počítá z podlahové plochy bytu, a to také v m².
- Rozměr se pak vynásobí příslušným koeficientem (upravená podlahová plocha).

Daň ze staveb

Sazba daně je rozčleněna podle jednotlivých druhů staveb a je v Kč na 1 m².

Základní sazba daně se dále násobí koeficientem přiřazeným k jednotlivým obcím podle počtu obyvatel a místním koeficientem (pokud je dán vyhláškou).

Daň ze staveb

	Stavby	Základní sazba
H	Obytný dům	2 Kč/m ²
I	Ostatní stavba tvořící příslušenství k obytnému domu	2 Kč/m ²
J	Stavba pro individuální rekreaci, rodinný dům využívaný pro individuální rekreaci	6 Kč/m ²
K	Stavba plnící doplňkovou funkci ke stavbě pro individuální rekreaci	2 Kč/m ²
L	Garáž vystavěná odděleně od obytného domu	8 Kč/m ²
M	Zemědělská prvovýroba, lesní a vodní hospodářství	2 Kč/m ²
N	Průmysl, stavebnictví, doprava, energetika a ostatní zemědělská výroba	10 Kč/m ²
O	Ostatní podnikatelská činnost	10 Kč/m ²
P	Ostatní stavba	6 Kč/m ²

Daň ze staveb

	Jednotky	Základní sazba
R	Byt	2 Kč/m ²

	Samostatný nebytový prostor užívaný pro podnikatelskou činnost	Základní sazba
S	Zemědělská prvovýroba, lesní a vodní hospodářství	2 Kč/m ²
T	Průmysl, stavebnictví, doprava, energetika, ostatní zemědělská výroba	10 Kč/m ²
U	Ostatní podnikatelská činnost	10 Kč/m ²
V	Samostatný nebytový prostor užívaný jako garáž	8 Kč/m ²
Z	Ostatní samostatný nebytový prostor	2 Kč/m ²

Příklad

- Byt o výměře podlahové plochy 75 m^2 leží v katastrálním území města Brna. Vypočtete daň z nemovitosti.

Č. ř.	Daň ze staveb - výpočet daňové povinnosti	Poplatník	Měrná jedn.	Finanční úřad
309	Výměra podlahové plochy jednotky - vyplňte pouze u jednotek R až Z	75,00	m2	
310	Koeficient 1,20 podle § 10 odst. 2 zákona - vyplňte pouze u jednotek R až Z	1,20		
311	Základ daně ze staveb - výměra zastavěné plochy stavby H až P nebo upravená podlahová plocha jednotky R až Z (zaokrouhlí se na celé m2 nahoru)	90,00	m2	
312	Základní sazba daně podle § 11 odst. 1 zákona	2,00	Kč/m2	
313	Počet nadzemních podlaží dalších - vyplňte pouze u staveb H až P	0		
314	Zvýšení základní sazby za další nadzemní podlaží podle § 11 odst. 2 zákona - vyplňte pouze u staveb H až P	0	Kč	
315	Koeficient podle § 11 odst. 3 a 4 zákona - vyplňte pouze u staveb H až O a jednotek R až Z	3,5		
316	Výsledná sazba daně (zaokrouhlí se na 2 desetinná místa)	7,00		
317	Daň ze staveb (zaokrouhlí se na celé Kč nahoru)	630	Kč	
318	Výměra podlahové plochy nebytového prostoru sloužícího v obytném domě k podnikání - vyplňte pouze u staveb H	0	m2	
319	Zvýšení daně podle § 11 odst. 5 zákona (zaokrouhlí se na celé Kč nahoru) - vyplňte pouze u staveb H	0	Kč	
320	Poměr výměry podlahových ploch podle §9 odst. 2 zákona (zaokrouhlí se na 2 desetinná místa)-vyplňte pouze u staveb H	0,00		
321	Výše nároku na osvobození podle § 9 zákona (zaokrouhlí se na 2 desetinná místa)	0,00	Kč	
322	Daňová povinnost (zaokrouhlí se na celé Kč nahoru)	630	Kč	
323	Místní koeficient podle § 12 zákona	0	Kč	
324	Výsledná daňová povinnost po úpravě místním koeficientem podle § 12 zákona	630	Kč	

Daň silniční

- Zákon č. 16/1993 Sb., o dani silniční
- Zdaňovacím obdobím je kalendářní rok.
- Daňové přiznání se podává do 1. 2.
- Zálohy na daň jsou splatné do:
15. 4., 15. 7., 15. 10., 15. 12.

Účtování

- 532 / 345

532 – Daň z nemovitostí

345 – Ostatní daně a poplatky

Daň silniční

Poplatník:

Silniční daň musí hradit fyzické nebo právnické osoby, které vozidlo užívají a jsou zapsány v technickém průkazu jako provozovatelé. Dále pak může být poplatníkem rovněž i osoba, která užívá vozidlo, v jehož technickém průkazu je osoba, která zemřela, zanikla nebo byla zrušena.

Daň silniční

Předmět daně jsou:

- Vozidla registrovaná a provozovaná v ČR, jsou-li používána k podnikání, vozidla s největší povolenou hmotností nad 3,5 tuny, určená výlučně k přepravě nákladů a registrovaná v ČR.

Předmětem daně nejsou:

- Speciální pásové automobily , zemědělské a lesnické traktory, vozidla, kterým byla přidělena zvláštní registrační značka.

Daň silniční

Základem daně je:

- zdvihový objem motoru v cm^3 u osobních automobilů s výjimkou os. automobilů na elektrický pohon,
- součet největších povolených hmotností na nápravy v tunách a počet náprav u návěsů,
- největší povolená hmotnost v tunách a počet náprav u ostatních vozidel.

Sazba daně je odvozena od základu daně.

- např. nad $1\,500\text{ cm}^3$ do $2\,000\text{ cm}^3$ činí sazba $3\,000\text{ Kč/rok}$

Daň silniční

Snížená sazba daně:

- Sazba daně se snižuje např. podle data první registrace . Po dobu 36 kalendářních měsíců od data první registrace se sazba snižuje o 48 %, po dobu následujících 36 měsíců se sazba snižuje o 40 % a po dobu dalších 36 měsíců o 25 %. Po uplynutí 108 měsíců od data první registrace končí možnost snížení sazby.

Daň silniční

Daňové přiznání a zálohy na daň:

- Daňové přiznání se podává do 1. 2., zálohy na daň se platí 15. 4., 15. 7., 15. 10., 15. 12.

Účtování

- 531 / 345

531 – Daň silniční

345 – Ostatní daně a poplatky

Daň dědická, darovací a z převodu nemovitostí

- Zákon č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí

Schéma 9.15 Skupiny poplatníků

Daň dědická

- Dědickou daní se zdaňuje bezúplatné nabytí majetku po smrti fyzické osoby. Jedná se o daň, kdy dědic získá majetek a neposkytne žádnou protihodnotu.
- Daňové přiznání se podává do 30 dnů ode dne pravomocně skončeného řízení o dědictví finančnímu úřadu.

Daň dědická

- Předmětem daně je nabytí jak majetku movitého, cenných papírů, peněžních prostředků v české i cizí měně, pohledávek, majetkových práv, tak i majetku nemovitého, včetně bytů a nebytových prostor.
- Poplatník daně je dědic, který nabyl dědictví.

Daň dědická

Základ daně je cena majetku nabytého jednotlivým dědicem snižena o:

- prokázané dluhy zůstavitele,
- cenu majetku osvobozeného od daně,
- přiměřené náklady spojené s pohřbem,
- odměnu a výdaje notáře,
- dědickou dávku zaplacenou jinému státu z nabytí majetku děděním v cizině.

Daň darovací

- Daň darovací je velmi podobná dani dědické, neboť se zde jedná také o zdanění bezúplatného nabytí majetku.
- Rozdíl je pouze v realizaci převodu majetku, a to u daně darovací mezi živými, zatímco u daně dědické se jedná o přechod majetku v důsledku smrti.

Daň darovací

- Poplatníkem se u této daně stává nabyvatel majetku. V případě, že se majetek daruje do ciziny, pak se poplatníkem stává vždy dárce a ne obdarovaný.
- Poplatníkem může být fyzická, ale i právnická osoba.

Daň darovací

Předmět daně:

- Základním vymezením předmětu daně je bezúplatné nabytí majetku na základě právního úkonu.
- Majetek je zde chápán nejenom jako movitý majetek, ale i jako nemovitost a jiný majetkový prospěch

Daň darovací

Základem daně je cena majetku snižena o:

- prokázané dluhy a cenu jiných povinností, které se váží k předmětu daně,
- cenu majetku osvobozeného od daně
- clo a daň placenou při dovozu v případě, že se jedná o movité věci darované nebo dovezené z ciziny.

Daň z převodu nemovitostí

- Předmětem daně z převodu nemovitostí je úplatný převod nebo přechod vlastnictví k nemovitostem.
- Předmětem daně z převodu nemovitostí je rovněž úplatný převod vlastnictví k nemovitostem v případech, kdy dojde následně k odstoupení od smlouvy a převod vlastnictví k nemovitostem na základě smlouvy o zajišťovacím převodu práva nebo přechod vlastnictví k nemovitostem v souvislosti s postoupením pohledávky.

Daň z převodu nemovitostí

- Poplatníkem daně je prodávající (převodce) a kupující (nabyvatel) je v tomto případě ručitelem.
- V případě, že jde o nabytí nemovitosti při výkonu rozhodnutí nebo exekuci, vyvlastněním, konkursem, vyrovnáním, vydržením nebo ve veřejné dražbě, pak je poplatníkem nabyvatel.

Daň z převodu nemovitostí

Základ daně:

- Základem daně se stává cena, která je platná v den nabytí nemovitosti.
- V případě, že se cena sjednala vyšší než cena zjištěná, pak je základem daně cena sjednaná.

Daň dědická, darovací a z převodu nemovitostí

Sazba daní vychází z rozdělení na skupiny dle příbuzenských vztahů:

I. skupina: příbuzní v řadě přímé a manželé,

II. skupina:

a) příbuzní v řadě pobočné,

b) manželé dětí, děti manžela, rodiče manžela, manželé rodičů a osoby, které s nabyvatelem, dárcem nebo zůstavitelem žily nejméně po dobu

1 roku ve společné domácnosti

III. skupina: ostatní fyzické nebo právnické osoby

Účtování

- 538 / 345

538 – Ostatní daně a poplatky

345 – Ostatní daně a poplatky

Daň z přidané hodnoty

- Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty
- DPH tvoří jeden z nejdůležitějších příjmů státního rozpočtu.
- Univerzální daň – platí ji všichni při nákupu většiny zboží a služeb.
- Zdaňovacím obdobím je buď kalendářní měsíc (při obratu nad 10 mil. Kč) nebo kalendářní čtvrtletí).

DPH

Předmět úpravy:

- Předměty úpravy DPH jsou zboží, služby a nemovitosti, a to za podmínek stanovených zákonem.
- Jedná se o nepřímou daň, kterou platí zejména koneční spotřebitelé či podnikatelské subjekty nemající nárok na odpočet daně.

DPH

Povinná registrace plátce DPH:

- překročí-li za předchozích 12 kalendářních měsíců obrat 1 mil. Kč
- nákup zboží v EU (jeli zboží v ceně nad 326 000 Kč, nákup auta, zboží se spotřební daní)
- přijetím služby od zahraniční osoby
- poskytnutím některých služeb plátcí z jiného státu EU atd.

DPH

- Pojmeme obrat se v rámci zákona o dani z přidané hodnoty u osob účtujících v soustavě podvojného účetnictví rozumí výnosy za zdanitelná plnění, pro osoby vedoucí daňovou evidenci jsou to příjmy za zdanitelná plnění.
- Tyto osoby se stanou plátcí od prvního dne třetího měsíce po měsíci, ve kterém obrat překročili.
- Registrace musí být provedena do 15. dnů po skončení měsíce, ve kterém byl obrat překročen.

Příklad

- Pro ilustraci nebudeme začínat lednem, aby bylo zřejmé, že dané hodnoty se sledují nezávisle na kalendářním roce. Tyto hodnoty bychom měli sledovat od zahájení své podnikatelské činnosti.

Kalendářní měsíc	Dosažené výnosy (příjmy) za zdanitelná plnění	Kumulované hodnoty za max. tři po sobě jdoucí měsíce	Povinnost registrace
duben	156 280 Kč	156 280 Kč	NE
květen	283 756 Kč	440 036 Kč	NE
červen	306 164 Kč	746 200 Kč	NE
červenec	450 729 Kč	1 040 649 Kč	ANO

- **V červenci překročil podnikatel zákonem stanovený limit, po jehož překročení je povinen do 15. srpna podat přihlášku o registraci k DPH a od 1. října se automaticky stává plátcem DPH.**

DPH

Dobrovolná registrace plátce DPH:

- je výhodná, pokud prodáváme zboží nebo poskytujeme služby, na které je snižena sazba DPH,
- pokud mezi zákazníky převažují plátcí DPH.

DPH

Sazba daně:

- Základní sazba daně: 20 %
- Snížená sazba daně: 10%

Odpočet daně:

- Nárok na odpočet daně má plátce daně, pokud přijatá plnění použije pro uskutečnění své ekonomické činnosti.

DPH

2 způsoby výpočtu DPH:

- výpočet „zdola:“ základem je cena bez DPH a daň vypočítáme vynásobením příslušnou sazbou (např. cena bez daně je 10 000 Kč, sazba daně 20 %, celková cena je 12 000 Kč)
- výpočet „shora“ základem je cena včetně DPH (110 % nebo 120 %). DPH vypočítáme jako součin celkové částky a příslušného koeficientu:
 - u sazby 10 % koeficient: $0,0909$ ($10/110$)
 - u sazby 20 % koeficient: $0,1667$ ($20/120$)

Příklad

- Podnikatel koupí od plátce DPH zboží za 100 Kč, DPH 20 % a prodá ho za 150 Kč (cena vč. DPH).
- Jaký je rozdíl mezi podnikatelem, který je plátcem a tím, který je neplátcem daně?
- Kdo má větší zisk?

Řešení

- Neplátce DPH koupí zboží za 120 Kč a prodá ho za 150 Kč. Jeho zisk je 30 Kč a nemá povinnosti s přiznáním k DPH.
- Plátce nakoupí stejné zboží, stát mu vrátí 20 Kč zpět. Jeho pořizovací cena je tedy 100 Kč.
- Pokud ale prodá zboží za 150 Kč, musí odvést státu 25 Kč ($150 \times 0,1667 = 25$), tj. má nižší zisk než neplátce.
- Kdyby chtěl mít stejný výdělek jako neplátce, tedy 30 Kč, za kolik by musel zboží prodat?
- Prodejní cena by musela být 130 Kč bez DPH ($130 \times 1,2 =$ celková cena 156 Kč, což je o 4 % draž než konkurent.

DPH

- Daňové přiznání je plátce povinen podat do 25 dnů po skončení zdaňovacího období.
- Daňové přiznání podává i v případě, pokud mu nevznikla daňová povinnost.

Účtování

- daň na vstupu se účtuje na straně MD jako nárok na odpočet – daňová pohledávka,
- daň na výstupu se účtuje na straně D jako daňový závazek
- vztah k finančnímu úřadu je pak na úrovni salda mezi daňovým odpočtem a daňovým závazkem

MD	343	D
Vstupy (nákupy) tj. VPD a FAP		Výstupy (tržby) tj. PPD a FAV

Spotřební daň

- Zákon č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních
- Spotřební daní se rozumí daň z lihu, piva, vína a meziproduktů, minerálních olejů a tabákových výrobků.
- Správu daně vykonává celní úřad.
- Zdaňovacím obdobím je kalendářní měsíc. Daňové přiznání se podává do 25 dnů.

Spotřební daň

- Plátcí daně jsou všechny fyzické a právnické osoby, kterým vzniká povinnost daň přiznat a zaplatit.
- Daňová povinnost vzniká plátcí výrobou nebo dovozem.
- Daň se vypočítá u jednotlivých výrobků vynásobením základu daně sazbou daně, která je pro ně stanovena.

Účtování

- 538 / 345

538 – Ostatní daně a poplatky

345 – Ostatní daně a poplatky

Ekologické daně

- od 1. 1. 2008
- zákon č. 261/2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů
- cílem zavedení ekologických daní je stimulovat firmy i spotřebitele k ekologickému chování
- daň předepsaná EU

Ekologické daně

- zdaňovací období je kalendářní měsíc
- správu daně provádí celní orgány
- plátce daně má povinnost podat návrh na registraci k dani u celního úřadu nejpozději v den vzniku povinnosti daň přiznat a zaplatit
- daňové přiznání se podává do 25. dne po skončení zdaňovacího období

Ekologické daně

- Daň ze zemního plynu
- Daň z pevných paliv
- Daň z elektřiny

Daň z elektřiny

- Plátcem je dodavatel, který dodal elektřinu konečnému spotřebiteli.
- Základem daně je množství elektřiny v MWh.
- Sazba daně činí 28,30 Kč/MWh. Jedinou výjimkou, která je osvobozená od daně, je elektřina ekologicky šetrná.

Daň z pevných paliv

- Plátcem této daně je dodavatel, který na daňovém území dodal pevná paliva konečnému spotřebiteli.
- Předmětem daně jsou pevná paliva, tj. černé i hnědí uhlí, koks a rašeliny.
- Základem daně je množství pevných paliv vyjádřené v GJ spalného tepla v původním vzorku. Sazba daně činí 8,50 Kč/GJ v původním vzorku.
- Od daně jsou osvobozena pevná paliva určená k výrobě elektřiny.

Daň ze zemního plynu

- Daň ze zemního plynu a některých dalších plynů platí dodavatel, který na daňovém území dodal plyn konečnému spotřebiteli.
- Předmětem daně je plyn určený pro pohon motorů (sazba 264,80 Kč/MWh), výrobu tepla (30,60 Kč/MWh) či pro stacionární motory, pro stroje používané při stavbách (30,60 Kč/MWh).
- Od daně je osvobozen zemní plyn určený pro výrobu tepla v domácnostech a v domovních kotelnách.

Účtování

- 538 / 345

538 – Ostatní daně a poplatky

345 – Ostatní daně a poplatky

Inkaso daní v ČR

Vývoj inkasa daní v ČR v letech 2001 - 2008 (v mil. Kč)								
Daň	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Daň z přidané hodnoty	151 886	155 209	164 856	184 320	208 413	217 784	236 385	255 190
Daně spotřební	76 299	79 485	84 179	95 841	110 491	119 535	138 947	130 553
Daň z příjmů PO	75 940	90 737	96 978	106 526	137 432	128 865	155 674	173 590
Daň z příjmů - § 36	18 045	16 755	20 625	12 098	11 242	14 003	15 700	19 299
Daň z příjmů FO - podnikatel	18 796	21 901	22 131	24 040	26 583	17 854	17 003	17 749
Daň z příjmů FO - zaměstnanci	78 530	86 591	94 653	102 627	110 662	111 633	126 388	115 180
Daň silniční	5 283	5 512	5 738	5 509	5 191	5 428	5 915	6 002
Daň dědická	112	86	100	100	103	124	109	115
Daň darovací	475	601	648	818	510	604	692	345
Daň z převodu nemovitostí	5 834	7 171	8 025	9 461	7 494	7 788	9 774	9 950
Daň z nemovitostí	4 353	4 576	4 840	4 948	4 987	5 017	5 123	5 195
Ostatní položky	4 466	5 147	4 923	5 099	5 252	4 977	4 250	4 281
Celkem	440 201	473 771	507 696	551 387	628 360	633 614	715 961	737 449